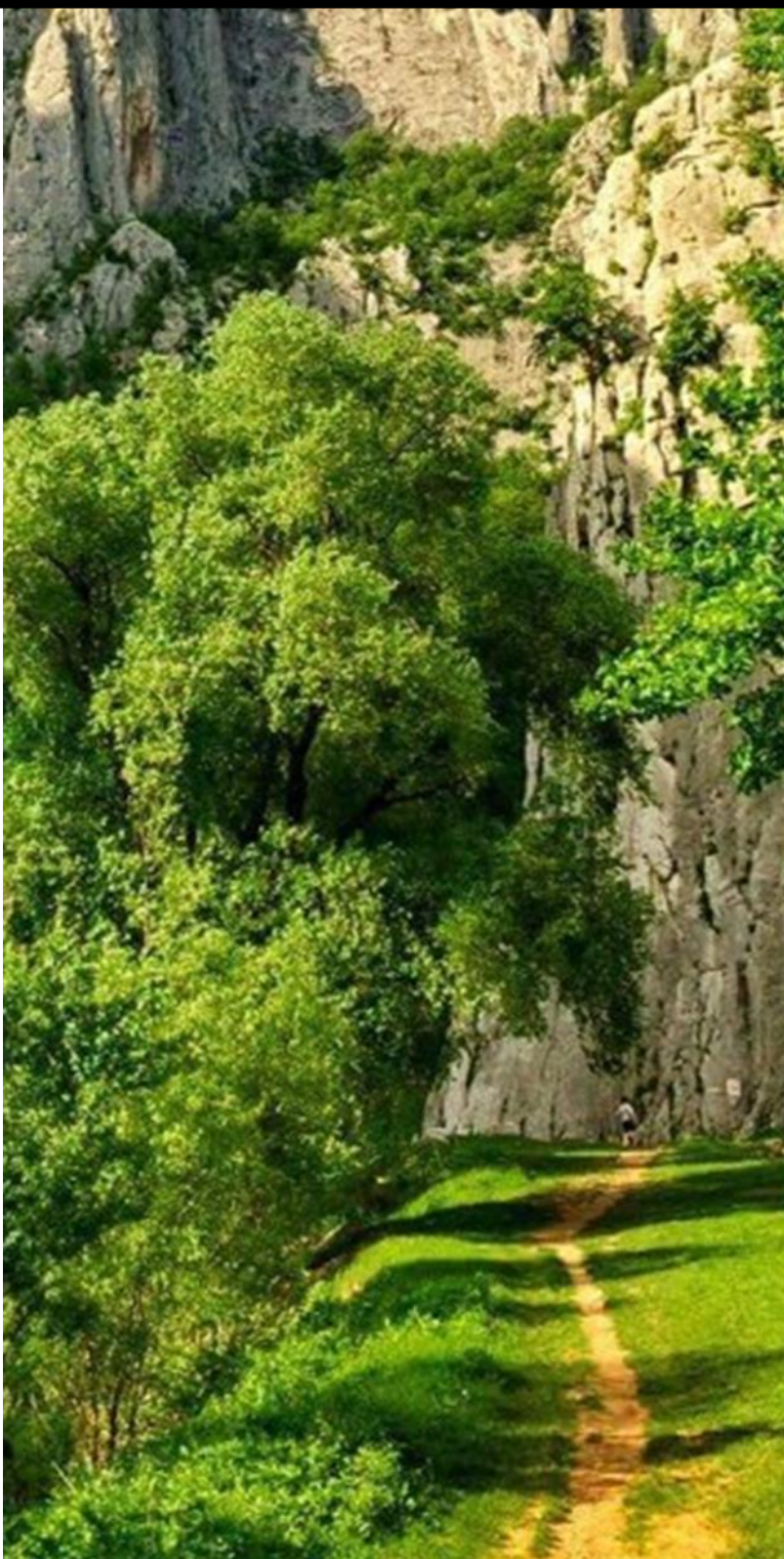

2018 г.

ЕЖЕГОДЕН МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

**КЪМ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА
ПЕРИОДА 2017-2020 Г. КЪМ
АКТУАЛИЗИРАНАТА НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЯ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
НА ТУРИЗМА В РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ, 2014-2030 Г.**

С Решение № 65 от 2 февруари 2018 г. на Министерския съвет е одобрена Актуализирана Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България (НСУРТРБ) 2014-2030 г. и План за действие към нея за периода 2017-2020 г.

Актуализираната НСУРТРБ се изпълнява чрез осъществяването на дейностите в съответствие с поставените цели, съгласно Плана за действие. Процесът на планиране, реализиране и оценка на изпълнението на НСУРТРБ и Плана за действие към Стратегията е непрекъснат през целия период до 2030 г. Изпълнението на Актуализираната НСУРТРБ се извършва под ръководството на министъра на туризма.

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на едно от задълженията на министъра на туризма с оглед управлението на процеса по изпълнение на Актуализираната НСУРТРБ, а именно изготвяне на ежегодни мониторингови доклади, в които се описват осъществените през годината дейности и техните непосредствени резултати.

Настоящият документ включва информация към 31.12.2018г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаването и управлението на атрактивна и високо конкурентна туристическа дестинация изисква добре планирана институционална среда, която подкрепя и позволява развитие. От тази гледна точка качеството на стратегическото планиране и на изготвените стратегически документи в туризма са ключови фактори за подобряване на конкурентоспособността на дестинацията.

С актуализацията на Националната стратегия за развитие на устойчив туризъм в Република България, 2014-2030 г., Министерството на туризма прие европейските и национални ангажименти по отношение на устойчивото развитие и представи план за постигането им в сферата на туризма. Това ще доведе до бъдещо устойчиво развитие на страната като цяло и изпълнение на стратегиите за устойчиво развитие на местно и национално ниво.

Предвид силните страни на България като туристическа дестинация и възможностите за развитието ѝ, с оглед на промените в поведението и мотивацията на потребителите и от гледна точка на позиционирането ѝ сред основните конкуренти, се стремим през 2030 г. да постигнем желаната визия, а именно:

БЪЛГАРИЯ: ПРЕДПОЧИТАНА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ В ЧЕТИРИ СЕЗОНА

В резултат от изпълнението на стратегическите цели, мерки и дейности в Актуализираната НСУРТРБ, през 2030 г. отличителните характеристики на България като туристическа дестинация ще бъдат:

- ✓ Туристическа дестинация с отличителна национална идентичност на основата на съхранени, автентични и социализирани природни и културни забележителности
- ✓ Туристическа дестинация с висококачествен туристически продукт, удовлетворяващ целевите потребители, с конкурентоспособно съотношение между качество и цена
- ✓ Популярна туристическа дестинация за пътувания в четирите сезона, с добър имидж на туристическия пазар, разпознаваема и предпочитана от българските и чуждестранните туристи пред основните конкуренти
- ✓ Дестинация за устойчив туризъм – туризмът в България ще бъде сред водещите (структуроопределящи) сектори на националната икономика, който: използва ефективно ресурсите на страната за създаване на нарастващ национален доход и добре платена трудова заетост; създава ресурси и условия за опазване и защита на околната среда и културно-историческото наследство; създава ресурси и условия за социално благополучие на местните общности.

ОСЪЩЕСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ И ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ПРЕЗ 2018 Г.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. СЪЗДАВАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА ОКОЛНА И БИЗНЕС СРЕДА ЗА РАЗВИТИЕ НА УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ

Туристическата индустрия в България има значителен принос към икономиката – по данни на WTTC общият принос на пътуванията и туризма към БВП е 11.5% към 2017 г. с очаквания да достигне до 13.3% през 2028 г. Общият принос на сектора към заетостта е в размер на 335 500 работни места или 10.7% от всички заети. Очакванията до 2027 г. са за ръст от около 1.3% годишно или общо 374 000 работни места (13.4% от всички заети). За да обезпечи устойчивото развитие на туристическия сектор и приноса му към икономиката на страната, България трябва да създаде благоприятна среда за развитие на конкурентоспособна туристическата индустрия и устойчиво управление на туристическите ресурси.

Подцел 1.1. Усъвършенстване на нормативната рамка и политиките за подобряване на околната и бизнес средата в туристическия сектор

Развитие на институционалния капацитет

С Постановление № 348 на МС от 27.12.2018 г. е изменен и допълнен Устройствения правилник на Министерството на туризма.

Целта бе привеждане на Устройствения правилник на Министерството на туризма (УПМТ) в съответствие с прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), с последните изменения в Закона за администрацията, с приетия нов Закон за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество и с Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи. Промените в УПМТ бяха продиктувани от необходимостта от реорганизация на администрацията, която оптимално и ефективно да подпомага министъра на туризма при изпълнение на неговите функции, съобразно приоритетите и в съответствие с предприетите мерки от страна на правителството за намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса.

Във връзка с изпълнението на тази мярка следва да се отбележи, че на заседание на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма от 2018 г., е обсъден въпросът за създаване на механизъм за взаимодействие (напр. съвет, работна група или друго, по преценка на Министерство на туризма) между Министерството и образователните и изследователските институции за подпомагане на функциите, свързани с набиране, анализ, обобщение на информация и изготвяне на прогнози за развитието на туризма. В тази връзка се взе решение подобна информация да бъде изисквана от висшите училища в рамките на сключените с тях Споразумения за сътрудничество.

Развитие на нормативната уредба и политиките в областта на туризма

- **Закон за устройството на Черноморското крайбрежие**

На 01.01.2018 г. бе отменена Глава втора „а“ от Закон за устройството на Черноморското крайбрежие и е влезе в сила новият Закон за концесиите.

В следствие промяната на Закона за концесиите предстои и промяна на поднормативните актове.

През 2018 г. беше изготвен и проект на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на Черноморското крайбрежие.

Законопроектът предвижда изменения в административнонаказателните разпоредби на Закона за устройство на Черноморското крайбрежие. Административните наказания са определени в съответствие с извършена преценка на степента на засягане на общественния интерес при нарушаването на съответната разпоредба на закона.

Предвиждат се санкции за поставяне на преместваем обект върху неохраняем морски плаж в нарушение на закона, за поставяне на плажни принадлежности и преминаване или спиране с пътно превозно средство върху подвижни (бели) дюни, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) и облесени дюни. Включени са и санкции за плажни оператори, ако не осигурят равностоен достъп за свободно разполагане на плажни принадлежности от посетителите, както и санкции за субект, който в нарушение на закона ограничава правото на гражданите за свободен и безплатен достъп до морските плажове.

Прецизирани са също така нормите, засягащи и органите, които са ангажирани с административното производство при установяването на нарушенията и определянето на наказанията. Предвижда се препращане към правилата за реализиране на административно наказателното производство в съответния закон, в случаите, в които се засяга област на регулиране в компетентността на друг административен орган.

С разпоредбите на новите текстове се определят изрично и видовете преустановителни и възстановителни принудителни административни мерки, които ще могат да бъдат прилагани от министъра на туризма при извършени нарушения на разпоредбите в Закона за устройство на Черноморското крайбрежие. В този смисъл Закона за устройство на Черноморското крайбрежие се привежда в съответствие с изискването на чл. 23 от Закона за административните нарушения и наказания.

По отношение на този законопроект през 2018 г. беше проведено обществено обсъждане в периода 8 август – 7 септември 2018 г. В следствие същия беше съгласуван с останалите ведомства на основание чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предстои внасянето му за разглеждане от Министерския съвет през 2019 г.

- **Усъвършенстване на методиката за отдаване под наем на морски плажове**

Предстои да се извърши актуализиране на Методиката за определяне на минималния размер на наемната цена за морските плажове и Методиката за определяне на

минималния размер на концесионното плащане за морските плажове - обекти на концесия.

- **Закон за туризма**

През 2018 г. беше приет и обнародван в ДВ бр.37 от 04.05.2018г. Законът за изменение и допълнение на Закона за туризма.

С приетия Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма се транспонира Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, чиято главна цел е подобряване защитата на потребителите при закупуване на туристически пакети и свързани туристически услуги. В тази връзка са предвидени механизми за по-добра защита на потребителите, при неосъществяване на платено организирано пътуване. В закона се запазва съществуващият и към момента финансов механизъм „застраховка“ по отношение на отговорността на туроператорите при изпадане в неплатежоспособност или несъстоятелност. Въведена е и нова застраховка „Отговорност на търговците, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги“, която покрива отговорността на тези търговци за възстановяването на всички плащания, получени от пътуващите, доколкото туристическата услуга, която е част от свързана туристическа услуга, не се извършва в резултат на неразплащане с контрагенти, неплатежоспособност или несъстоятелност на търговеца, посредничещ за предоставяне на свързани туристически услуги.

С приемането на закона се постигна хармонизация на българското законодателство с това на останалите държави в ЕС за дейността на туроператорите и туристическите агенти, като се осигури равнопоставеност на туристическия пазар.

В следващата си част приетият ЗИД на ЗТ целеше да намали административната тежест. Тази конкретна стъпка се направи в изпълнение на приетата програма за управление на правителството и по-конкретно цел 211 „Подобряване на бизнес средата в сектор „туризъм“ чрез редуциране на административната тежест. Чрез приетите промени в ЗТ отпадна задължението за представяне на хартиен носител от гражданите и бизнеса на удостоверителни документи при предоставяне на административните услуги по реда на ЗТ, в т.ч. се въведе нов формуляр „заявление-декларация“, в който се декларират обстоятелства, за които по сега действащия Закон се изискват удостоверителни документи. Координираните действия в тази посока позволиха отпадането на 19 вида документи.

В допълнение на това се разработи нов проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма като предвидените в него промени са от съществено значение за по-добрата регулация на туристическия сектор и за повишаване качеството на туристическите услуги.

Поради необходимостта от регламентиране на статута на националните курорти със законопроекта се разширява и детайлизира правната уредба по отношение на критериите и изискванията към дейността на територията на националните курорти.

Чрез законопроекта ще се постигне систематизиране и допълнение на функциите и задачите на органите за управление на туризма на местно ниво, като се предвиждат нови изисквания към програмата за развитие на туризма и се засилва ролята на консултативните съвети по въпросите на туризма.

Със проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма се оптимизират процедурите по регистриране на туроператори и туристически агенти, както и по категоризиране и сертифициране на туристически обекти като се облекчава реда за издаването на временно удостоверение, намалява се срока за разглеждане на документи и др.

Със законопроекта се уреждат правила за регистрация на ски училищата в Националния туристически регистър (НТР). Ски училищата ще упражняват дейността си чрез лица, притежаващи професионална правоспособност и квалификация (спортно-педагогическа кадри) за обучение по снежни спортове съгласно изискванията на наредбата по чл. 97, ал. 6 от Закона за физическото възпитание и спорта. Отпада досегашното изискване да се придобива правоспособност пред Министерството на туризма.

Въвежда се уникален идентификационен код на категоризираните места за настаняване, който ще се генерира от Националния туристически регистър (НТР) и ще съдържа данни за категоризирания туристически обект. Структурата и съдържанието му ще бъдат определени в Наредбата за НТР.

Със проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма се регламентират и вписванията в Регистъра на туристическите забележителности и Регистъра на туристическите фестивали и събития като се определя привлекателността на туристическите забележителности, както и задължения за собствениците им. Редът и условията за водене на Националния регистър на туристическите забележителности, фестивали и събития ще се уреждат в Наредбата по чл. 165, ал. 2.

С оглед изпълнение на Решение № 69 на Министерския съвет от 05.02.2018 г. за прецизиране на текстовете за административнонаказателните разпоредби се правят допълнения към Закона за туризма, с които се предвижда увеличен размер на санкциите в случай на извършено повторно нарушение.

По отношение на този законопроект през 2018 г. беше проведено обществено обсъждане в периода 21 май – 2 август 2018 г. В следствие същия беше съгласуван с останалите ведомства на основание чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С оглед извършените промени в резултат от получените становища в рамките на проведеното междуведомствено съгласуване, включително изготвяне на нова финансова обосновка, както и нова предварителна частична оценка на въздействието, възникна необходимостта от повторно съгласуване на законопроекта на основание чл. 34, ал. 3 във връзка с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, което ще бъде проведено през 2019 г. като своевременно след това същият ще бъде внесен за разглеждане от Министерския съвет.

- **Наредба за изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и за реда за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране на действието и прекратяване на категорията**

През 2018 г. беше проведено анкетно проучване, чрез разпращане до заинтересованите страни на Въпросник по предстоящи промени в Наредбата за изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и за реда за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране на действието и прекратяване на категорията. С оглед резултатите от него се установи, че има необходимост от промяна в Наредбата.

Със заповед № Т-РД-16-254/19.10.2018 г. е създадена междуведомствена работна група за изменение и допълнение на Наредбата за изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и за реда за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране на действието и прекратяване на категорията.

На 13.11.2018 г. е проведено първото заседание на работната група и са обсъдени належащите промени, които засягат уеднаквяване на критериите на различните места за настаняване и заведения за хранене, процедурите и намаляването на административната тежест по отношение на издаването на Удостоверения за категоризация.

Работата на работната група продължава и през 2019 г.

- **Наредба за правилна и безопасна техническа експлоатация и поддръжка на елементите за вграждане, филтрацията и помпите към плувните басейни прилежащи към места за настаняване**

В разработения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма се съдържат предложения за промени в чл. 164, свързани с по-детайлно регламентиране на правилната и безопасна техническа експлоатация и поддръжка на елементите за вграждане, филтрацията и помпите към плувните басейни – самостоятелни или прилежащи към места за настаняване и се дава легална дефиниция на израза „плувен басейн“.

Изменението се налага с оглед констатирана непълнота относно отговорните органи, които да разработят предвидената в Закона за туризма Наредба и да я внесат за приемане от Министерския съвет. Чрез предложението в законопроекта се предвижда наредбата за изискванията за правилната и безопасна техническа експлоатация и поддръжка на елементите за вграждане, филтрацията и помпите към плувните басейни – самостоятелни или прилежащи към места за настаняване, да бъде приета от Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката и министъра на туризма. Контролният орган по спазване на изискванията на наредбата по чл. 164 е определен още с приемането на Закона за туризма през 2013 г. и това е Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. В този смисъл не се налагат изменения по отношение на контролния орган и неговите правомощия. Като в допълнение на чл. 180, ал. 2 се дава възможност на председателя на ДАМТН да упълномощава други длъжностни лица да извършват действията по контрола вменен от чл. 164.

Междувременно съгласно заповед № Т-РД-14-60/21.02.2018г. бе сформирана междуведомствена експертна работна група с представители от Министерство на

туризма, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на здравеопазването, Министерство на икономиката. експерти от КЗП, Държавна агенция за закрила на детето, и Държавна агенция по метеорологичен и технически надзор, които бяха основните експерти, разработващи текстовете. Наредбата премина неприсъствено съгласуване по електронната поща между членовете на експертната работна група преди публикуването ѝ за обществено обсъждане.

В допълнение на това бе проведено и общественото обсъждане в периода 8 август - 7 септември 2018г.

Целта на наредбата е урегулиране на правилната и безопасна техническа експлоатация и поддръжка на елементите за вграждане, филтрацията и помпите към плувните басейни – самостоятелни и прилежащи към места за настаняване; развитие на системата за контрол на качеството на елементите на плувните басейни, в т.ч. назначаване на квалифициран обслужващ персонал; определяне правомощията и контролните функции на Държавната агенция за метеорологичен и технически надзор; подобряване на механизмите за защита на потребителите на плувни басейни; регулиране задълженията на собствениците на басейни и на лицата, които ги стопанисват.

Работата по финализиране на проекта на наредбата продължава и през 2019 г.

- **Наредба № 1 от 5 януари 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Екскурзовод“ - действаща към момента и Наредба № 3 от 7 март 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“**

Със заповед № Т-РД-14-241/31.08.2018 г. на министъра на туризма е създадена работна група за изготвяне на проекти за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 5 януари 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Екскурзовод“ и на Наредба № 3 от 7 март 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“.

През 2018 г. е проведено едно заседание на 21.12.2018 г. на работната група.

Работата на работната група продължава и през 2019 г.

- **Наредба за условията и реда за сертифициране на "Балнеолечебен (Медикъл СПА) център", "СПА център", "Уелнес център" и "Таласотерапевтичен център"**

Със заповед № Т-РД-15-373/29.10.2018 г. е създадена междуведомствена работна група за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за сертифициране на "Балнеолечебен (Медикъл СПА) център", "СПА център", "Уелнес център" и "Таласотерапевтичен център.

През 2018 г. е проведено 1 заседание.

Работата на работната група продължава и през 2019 г.

Инициатива за създаване на работещ механизъм за прилагане на Директива 2011/24/ЕС за трансгранично здравно обслужване в сила в ЕС от 25 октомври 2013 г.

Министерство на туризма има добро партньорство с Министерство на здравеопазването и е в постоянен контакт с оглед прилагането на Директива 2011/24/ЕС за трансгранично здравно обслужване в сила в ЕС от 25 октомври 2013 г.

Следва да се има предвид, че българското законодателство е уредило нормативно възможността граждани на други държави-членки на Европейския съюз да ползват медицински услуги на територията на България. Гражданите на държави-членки на Европейски съюз могат да провеждат лечение (включително да ползват всички видове медицински услуги в областта на физикалната и рехабилитационна медицина) в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ на територията на Република България.

През месец декември 2018 г. беше проведена среща на министъра на туризма с Германо-Българската индустриално-търговска камара и Български съюз по балнеология и СПА туризъм, в рамките на която са обсъдени мерки за подобряване на възможностите за граждани на Германия да посещават България за провеждане на балнеолечение, калолечение, таласотерапия и климатолечение в амбулаторни условия.

В допълнение на това са предприети действия са съвместно провеждане заедно с Министерство на здравеопазването на кръгла маса в рамките на която да бъдат представени възможностите за граждани на Германия да посещават България за провеждане на балнеолечение, калолечение, таласотерапия и климатолечение в амбулаторни условия. Срещата се предвижда да се проведе на 5 март 2019 г. - един ден преди началото на международната туристическата борса ITB Berlin.

По време на нея ще се организира обмяна на мнения, опит и информация между Министерството на туризма, Министерство на здравеопазването и на федералните Министерство на икономиката и енергетиката и Министерство на здравеопазването, Съюза на германските здравни каси и други водещи германски организации, както и Българския съюз по балнеолечение и СПА туризъм.

Въвеждане на единни стандарти за маркиране на туристическите пътища и пътеки; местата за практикуване на къмпинг туризъм, в синхрон с европейските практики за маркиране; въвеждане на единни стандарти за маркиране на велосипедните маршрути и обвързването им с Европейската мрежа на велосипедните маршрути ЕвроВело

През 2018 г. Министерство на туризма стана асоцииран стратегически партньор по проект "Съгласуване в планирането, развитието и интеграцията на велосипедния и екотуризм в общините по протежение на ЕвроВело маршрутите в Дунавския регион - EcoVeloTour", финансиран по Транснационална програма Дунав, в който са заложили дейности за подобряване на планирането на велосипедния туризъм по Дунавския маршрут.

В допълнение на това в края на 2018 г. е стартирана инициатива за провеждане на работна среща за обсъждане на възможността за разработване на стандарт за пътеуказваща маркировка на велосипедни маршрути за нуждите от развитие на

Дунавския велосипеден маршрут като част от Европейската мрежа от велосипедни маршрути ЕвроВело, която е планирано да се проведе през 2019 г.

Насърчаване на опазването на околната среда, ефективното управление на ресурсите и прилагането на мерки за адаптация към климатичните промени

С оглед приемането на Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие, което се очаква да се случи в началото на 2019 г. като задължение за министерство на туризма ще възникне разработването на Националната стратегия за адаптация към климатичните промени в частта за сектор „Туризм“.

Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие са разглеждани неколнократно през 2017 и 2018 г. от представителите на Министерството в Координационния съвет по изменение на климата към МОСВ, сформирани през 2016 г. със заповед на министъра на околната среда и водите.

Горепосоченият документ съдържа конкретни мерки и план за действие за сектор „Туризм“, в това число:

- Разработване на Национален секторен анализ и План за действие за АИК в туристическия сектор;
- Въвеждане на образование за промяна на климата в учебните програми на училищата и университетите;
- Въвеждане на специални програми и курсове в колежи и университети.

В помощ се явява и разработената Оценка за сектор „Туризм“ по горепосочената стратегия, която може да се ползва като ситуационен анализ при изготвянето на Национална стратегия за сектора.

Освен това е важно да се отбележи, че Министерство на туризма е член на Националния съвет по биологично разнообразие към Министъра на околната среда и водите създаден със Заповед № РД-744/05.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите. През декември 2018 г. е проведено първото заседание на съвета, в което взеха участие представители на Министерството.

Взаимодействие с отговорните институции за подобряване на пречистването и отвеждането на отпадъчните води в туристическите места

В следствие на политиката на Правителството през последните години да финансира големи инфраструктурни проекти за изграждане и модернизиране на пречиствателни станции и съоръжения по Черноморието, може да се отчете значителен напредък в чистотата на морските води.

Несъмнено, подобряването на остарялата водопреносна и канализационна система в повечето малки населени места в България е важна, но предвид това, че най-развит в страната е летният туризъм, Министерството на туризма е създадо организация за

взаимодействие с отговорните институции като периодично изисква информация за състоянието на пречиствателните станции по Черноморието.

През 2017 и 2018 г. министъра на туризма или други представители на ведомството провеждат двустранни срещи с МОСВ по въпроса за прогреса по изграждането и, както и участват в съвместни проверки на място.

Допълнително, Министерството е създадо вътрешна организация по ежемесечна актуализация на информацията за инфраструктурата в курортите, в това число и информация за ВиК и ПОСВ.

Взаимодействие с отговорните институции за повишаване на хигиената на плажовете и крайплажните пространства

При извършване на проверки на място, ако бъде установено замърсяване на морския плаж Министерството на туризма налага неустойки и своевременно сезира компетентните органи /РЗИ, РИОСВ, съответната община и т.н./.

Извършват се непрекъснати проверки за наличието на незаконни обекти на територията на морските плажове и, в случай че са установени такива се налагат неустойки и се сезират компетентните органи.

Взаимодействие с отговорните институции за актуализиране на визуализацията на организацията на функционирането на плажовете

Сключени са допълнителни споразумения с концесионерите на морски плажове за изграждане на дървени пътеки за достъп на хората с увреждания, в случай че релефа го позволява.

Проведени са няколко концесионни процедури, в които критерии за оценяване е: инвестиции за облика на морския плаж.

Извършват се непрекъснати проверки за наличието на незаконни обекти на територията на морските плажове и, в случай че са установени такива се налагат неустойки и се сезират компетентните органи

Взаимодействие с отговорните институции за поддържане на туристическите пътища/екопътеките в страната

Министерството на туризма е в постоянен диалог със заинтересованите страни по въпросите за туристическите пътеки в страната. Допълнително се консолидира връзката между Министерството и отговорната институция за изграждането и маркирането на туристическите пътища и пътеки посредством включването ѝ в Националния съвет по туризъм като постоянен член. Това е националната организация за спортно-туристическа дейност, която посредством членуващите в нея туристически дружества има функции по изграждане, поддържане и подновяване на туристически заслони, туристически пътища

и пътеки, както и тяхната маркировка, съгласно новия Закон за спорта от 2018 г. Предвид, че закона влиза в сила от 1 януари 2019 г. към 2018 г. все още организацията не е регистрирана.

Подобряване на достъпността на дестинацията

Министерство на туризма има добро партньорство с МВНР и както през предишните години, така и през 2018 г. осигури необходимото финансиране за допълнителни работни места на служители в консулските служби през активния туристически сезон в Русия.

Обикновено в началото на летния туристически сезон се увеличава броя на постъпващите заявления за визи от руски граждани с цел туризъм. Тяхното срочно и качествено обработване допринася за успешното протичане на сезона.

Съобразно изготвените оценки за очертаващите се обеми на дейност в представителствата в чужбина през 2018 г. отново бе необходимо укрепването на капацитета на консулските служби в Москва, Санкт Петербург, Екатеринбург, Киев, Одеса, Кишинев, Минск, Техеран, Бейрут, Астана, Истанбул, Бурса и Ташкент за летния туристически сезон. За извършване на предвидените дейности бяха необходими финансови средства в размер на 331 000 лв. във връзка, с което през 2018 г. Министерство на туризма предостави бюджетни средства в размер на 331 000 лв. по бюджета на Министерство на външните работи за краткосрочно командироване на допълнителни служители и за временно наемане на местни лица в посочените консулски служби.

Към 2018 г. на територията на Руската федерация функционират три консулски служби на Република България - съответно в Москва, Санкт Петербург и Екатеринбург. Разбира се, в руските градове където има български консулски служби, издаването на визи е максимално бързо - в рамките на 2-3 дни. В над 20 града има изнесени визови центрове, където през цялата 2018 г. не са подавани сигнали за възниквали проблеми с обработката на визи.

По отношение на турските граждани са предоставени облекчения като визи не се изискват за притежатели на турски дипломатически, служебни и специални — зелени паспорти, което позволява на една голяма част от турските граждани да влизат безвизово на територията на България.

Освен това притежателите на валидна многократна шенгенска виза, както и румънска, кипърска или хърватска виза също са освободени от изискване за притежаване и на българска виза.

Взаимодействие с отговорните институции за подобряване на транспортните връзки (в т.ч. и връзките от летищата и пристанищата до туристическите места) и означенията (маркировка и указателни табели) между и в туристическите места

Във връзка с постъпили сигнали в Министерство на туризма от граждани относно лоша транспортна достъпност до определени дестинации или поради липса на

информационни табели за забележителности, Министерството своевременно е сигнализирано компетентните институции и е получило отговор по съответните случаи.

Подобряване на условията за сигурност и безопасност на туристите в България

Министерство на туризма е в непрестанен контакт с МВР и останалите отговорни институции като целта е съвместно осигуряване на сигурност и безопасност на туристите в страната.

Ежегодно Министерството организира срещи с всички контролни органи като това се случва задължително преди началото и след края както на летния, така и на зимния туристически сезон. По време на тях се дава информация относно подготовката на различните органи за протичане на съответния сезон и в последствие за резултатите от него според съответните компетенции.

Освен в началото и края на всеки туристически сезон, проверките и срещите продължават и са още по-интензивни и по време на сезона, за да се обезпечи безпроблемното му протичане и осигуряването спокойствието и безопасността на всички туристи, които посещават летните и зимните ни курорти.

Развитие на човешките ресурси в туристическия сектор

Правителството на Република България изпълнява различни мерки, насочени към преодоляване на демографския срив в страната, към насърчаване на заетостта, към младежите и други, но предвид спецификата на сектор „Туризм“ се отчита необходимостта от създаване на концепция за развитие на човешките ресурси в туризма. Документът следва да се фокусира върху създаването, задържането и привличането на кадри в туризма.

В тази връзка, се предвижда на първото заседание на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма за 2019 г. този въпрос да бъде поставен и да бъде дискутирана структурата и възможностите за предоставяне на експертна помощ от членовете във връзка със създаването на документа.

Допълнително, на 20 септември 2018 г. се подписа споразумение за сътрудничество между Министерство на туризма и Министерство на труда и социалната политика с оглед създаване на възможност за предоставяне на обучение по професии в туризма.

Целта е Министерството на туризма да подпомага дейности за провеждане на обучения за професионална квалификация, преквалификация или повишаване на нивото на изпълнителските умения на кадрите в туризма, във връзка с нуждите на сектора.

С предвидените дейности ще се подпомогне повишаването на квалификацията на работната сила с нужните знания и умения според търсенето на туристическия бранш. Като първа стъпка се предвижда хора, регистрирани като безработни в Агенцията по заетостта, да бъдат обучавани в Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“, в центровете в Царево и Смолян.

Представители на Министерството на туризма, Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта, съвместно изготвиха план за изпълнение на споразумението. Определен е експерт от МТ отговорен за изпълнението на споразумението от страна на Министерството на туризма. Министерството на туризма стартира дейности по популяризиране на Споразумението и предоставяне на по-подробна информация за туристическия бизнес. Допълнително, съвместно с Министерство на труда и социалната политика и Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“, на седмото заседание на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма, което се проведе през месец ноември 2018.г., също бяха представени възможностите за обучение по споразумението.

В изпълнение на политиката за насърчаване развитието на човешките ресурси в сектора, Министърът на туризма има функции да „подпомага дейността на компетентните органи за провеждане на държавната политика по отношение на обучението и повишаване квалификацията на кадрите в туризма“ съгласно чл. 6, т. 21 от Закона за туризма.

В тази връзка, Министерството на туризма съгласува изпратени от МОН проекти на наредби за определяне на държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии в областта на туризма, както и дава становища по други въпроси като предложение на НАПОО за включване на 20 професии от списъка на професиите за професионално образование и обучение, значими за развитието на туризма.

Освен това Министерството на труда изготвя средносрочни и дългосрочни прогнози за търсенето и предлагането на труда, които ежегодно предоставя на Министерството на туризма. В тази връзка, Министерството на туризма от своя страна предоставя информация за използваната информация и резултати от представените от предходната година прогнози при разработването на документи като секторни политики, стратегии, програми, нормативни актове и свързани с тях становища, концепции, анализи.

Насърчаване на осигуряването на равни възможности на жените и мъжете, работещи в сферата на туризма чрез прилагане принципа на равнопоставеност между половете

Традиционно, заетите в туризма се предимно жени и в този смисъл секторът осигурява възможност за участие на жените на пазара на труда без наличието на правни регулации по този процес. Още повече, инициативите и дейностите на Министерството на туризма са насочени към стимулиране на устойчивото развитие на туризма в страната като от една страна, те не правят разлика между мъже и жени, и от друга – не намират конкретно приложение в Приоритетните области на горепосочения план.

Също така, Министерството на туризма взима активна роля по въпросите за равните възможности на половете посредством участие на заместник-министър на туризма като член на Националния съвет за равнопоставеност на жените и мъжете към Министерския съвет. Съветът предоставя становища по проекти на стратегически документи и нормативни актове, които съдържат разпоредби, свързани с равнопоставеността на жените и мъжете, преди внасянето им в Министерския съвет; участва в разработването на Националната стратегия за равнопоставеност на жените и мъжете; предлага мерки за

насърчаване на държавната политика за равнопоставеност на жените и мъжете; участва в разработването на количествени и качествени показатели, необходими за системата за наблюдение на равнопоставеността на жените и мъжете.

Насърчаване на инвестициите в туризма и осигуряване на достъп до финансиране

Министерството на туризма реализира обществена поръчка „Изготвяне на карта на инвестиционните проекти в туризма в България“ с предмет „Изработване, графичен дизайн, отпечатване и доставка на информационна брошура на 4 езика, съдържаща карта на инвестиционните проекти в областта на туризма от всички 9 туристически района на Република България, изработване на интерактивна карта на инвестиционните проекти в туризма в България“ на стойност 37 500 лв. Инвестиционната карта съдържа 32 проектни предложения за инвестиции в областта на туризма. Създаден бе и интерактивен вариант на инвестиционна карта, който бе поставен на сайта на Министерството на туризма. Печатното издание на инвестиционна карта се предоставя на потенциални български и чуждестранни инвеститори, дипломатически представителства и се разпространява на специализирани български и чуждестранни инвестиционни мероприятия.

На 07 юли 2018 г. в гр. София се проведе Среща на правителствените ръководители на страните от ЦИЕ и Китай (16+1). Министерството взе участие в бизнес форума и организира тематична панелна дискусия „Възможности за сътрудничество: туризъм, бизнес и инвестиции“. Една от основните теми по време на панелната дискусия бе подобряването на свързаността чрез разкриване на директно самолетни линии между Китай, България и други държави от региона.

Министерството на туризма участва в проведения на 05.09.2018 г. българо-индийски бизнес форум, на който бяха представени възможностите за инвестиции в областта на туризма в България.

През месец декември 2018 г. Министерството започна работата по организацията и провеждането на инвестиционни турове на територията на Република България за чуждестранни инвеститори. Първите турове са планирани да се проведат в първата половина на 2019 г.

Насърчаване на иновациите в туризма

На първо място следва да се отбележи, че през 2017 г. беше изготвен документ-становище „Дигитална трансформация в туризма“, в рамките на специално създадена за целта работна група към министъра на туризма.

В допълнение към това на 15 февруари 2018 г. Министерството на туризма организира международна кръгла маса на тема „Дигиталната трансформация в туризма“. Адресирането на предизвикателствата и възможностите, които носи дигитализацията, както и нейното влияние върху конкурентоспособността на туристическия сектор бяха в основата на дебатите. Събитието очерта нарастващото значение на новите икономически

модели и феномена на споделената икономика, дигиталната култура и иновативното управление и опазване на културното наследство.

Не на последно място, във връзка със споразумение за сътрудничество между Министерството на туризма и Русенския университет „Ангел Кънчев“ е представен дигитален корнер за България на Международното туристическо изложение в Лондон WTM – едно от най-големите в света. Чрез реализацията на съвместния проект на място бяха създавани и предлагани на посетителите 3D сувенири за български туристически забележителности и атракции. Сред тях са дунавските крепости, Рилският манастир, Ивановските скални църкви и много други.

Освен това през месец август 2018 г. по предложение на Съвместния секретариат на Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Гърция - България 2014-2020 беше предложено на Комитета за наблюдение на програмата да бъде одобрен чрез писмена процедура пълния резервен списък на Втората покана за набиране на проектни предложения. Министерство на туризма има подаден проект по Втората покана: Иновативни инструменти за съхранение и промотиране на културното и природно наследство в трансграничния регион - TOURISM-e, Приоритетна ос 2: Устойчив и приспособим към климата трансграничен регион, Инвестиционен приоритет 6с: Съхранение, защита, промотиране и развиване на природното и културното наследство, Специфична цел 4: Валоризиране на културното и природното наследство в трансграничния регион за туристически цели. Водещ партньор по проекта ще бъде Министерство на туризма на България, а партньори: Община Сандански, Колеж по туризъм (Благоевград), Министерство на икономиката, развитието и туризма на (Гърция), Асоциация на хотелите (Солун), Spa and tourist enterprise (Гърция). Целта на проекта е да се подобри достъпа до информация за обекти, свързани с културното и природно наследство в трансграничния регион, което ще допринесе за увеличение броят на посещенията на туристите чрез иновативни ICT инструменти. Обща стойност на проекта 1 331 140 евро. Проектът е одобрен и предстои сключване на договор за БФП.

Платформата “I Love Bulgaria”, която бе разработена с институционалната подкрепа на министерството и пусната за свободно ползване като мобилно приложение обединяваща информация и снимки за 100-те национални туристически обекта и много полезна информация за потребителите на туристически услуги, продължава да се използва за популяризиране на бранд България и гео-таргетирана реклама. Платформата съдържа информация за туристически обекти и услуги по области и интереси и спомага за намирането им в реално време/място чрез GPS & QR скенер. Освен това създава положителни преживявания чрез аудио/видео гид и игрови елементи. Доразвива се YouTube канала на iLoveBulgaria с видеоклипове на 100-те Национални туристически обекта. Промотирани са видеоматериалите през Viber Chat Extensions. Добавени са QR кодове към наградите, за да могат да се използват като електронни ваучери. Разработен е и проект между ILoveBulgaria и Viber, като е създаден chatbot, който дава предложения за туристически обекти в близост до локацията на туристите, използващи приложенията.

В платформата iLoveBulgaria са интегрирани разработените от министерствата на туризма и земеделието „Винено-кулинарни маршрути“, както и информация и снимков материал за 7 броя балнео и СПА дестинации (маршрути) и морски плажове.

Намаляване на сивата икономика в сектора

Предприети са мерки за справяне със сивата икономика в сектора чрез въвеждане на система за ефективен контрол. В Закона за туризма, е регламентирано функционирането на Единната система за туристическа информация (ЕСТИ), която ще позволи в реално време да се обменят данни по защитени канали между Министерството на туризма, НАП, МВР, общините и хотелските рецепции.

На 17 юли 2018 г. Министерството на туризма сключи договор по реда на ЗОП за „Проектиране и разработване на Единна система за туристическа информация (ЕСТИ) и Система-регистър за настаняване (СПН)“. Договорът е в изпълнение, като следва да бъде извършено:

- Разработка на детайлна спецификация на ЕСТИ;
- Разработка на детайлна спецификация на СПН;
- Разработка на детайлна спецификация на обмена на информация на ЕСТИ с други институции.

Провеждат се регулярни срещи между експерти на изпълнителя и представители на Министерството на туризма и други заинтересовани институции. Целта е да представят решения относно изходните данни и справочната функционалност на системата по функционалната компетентност, съгласно чл. 116, ал. 7 от Закона за туризма.

Подобряване на информационното осигуряване на дестинацията и туристическата индустрия

Министерството на туризма работи по един от основните приоритети по програмата на правителството за Развитие на електронното управление. Включени сме в Електронен документооборот между администрациите, като сме достигнали максималния брой кореспонденти.

В допълнение на това от 3 декември 2018 г. административни услуги, които Министерството на туризма предоставя по Закона за туризма са достъпни чрез специално създадената от Министерството на туризма платформа <https://e-turuslugi.com/>, включително и през смартфон. Квалифицираният електронен подпис вече освен по класическия начин с ПИН ще се поставя и чрез лицево разпознаване. По този начин искания за издаване на всичките видове разрешения и услуги на ведомството ще могат да се изпращат 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата и от всички краища на света. За да се използва платформата е нужна предварителна регистрация, която отнема около минута. Платформата е разработена спрямо всички законодателни изисквания, освен това е много лесна за използване. След като потребителя посочи каква услуга иска да ползва и се идентифицира с ЕГН, телефон или имейл адрес всички необходими данни се проверяват и попълват автоматично в заявлението. При създаването на регистрацията през камерата на телефона при лицевото разпознаване се анализират 84 точки на лицето, за да се гарантира самоличността.

Министерство на туризма е първата държавна администрация, която предоставя тази тип електронни услуги у нас, дори и в ЕС, където предстои подобна платформа да се въведе от министерство на дигитализацията на Австрия.

Освен това заявяването на електронни административни услуги, предоставяни от Министерство на туризма, вече е възможно и чрез Единния портал за електронни административни услуги <https://egov.bg>.

По отношение водените от Министерството регистри, са предприети са мерки за организация и контрол от страна на кметовете на общини относно задължението им за водене, актуализиране и поддържане на Националния туристически регистър с цел вписване на всички категоризирани обекти или обекти с временно удостоверение, които до този момент не са вписани в Регистъра на категоризираните обекти. По този начин ще бъдат актуализирани данните и ще се осигури по-доброто функциониране на Единната система за туристическа информация.

През 2018 г. беше извършена и ежегодната актуализация на данните в Регистъра на туристическите фестивали и събития.

В началото на 2018 г. беше добавена нова функционалност към Регистъра на туроператорите и туристическите агенти като се създаде възможност за ясно отграничаване на туроператорите, които имат сключена валидна застраховка „Отговорност на туроператора“, тези, чиято застраховка изтича след месец и тези, чиято застраховка не е валидна. Информацията е представена за всеки вписан туроператор и се изписва в различни цветове в зависимост от статуса на застраховката. По този начин се осигури по-добър и лесен достъп до информация за гражданите и бизнеса.

Информацията във всички регистри, част от Националния туристически регистър се вписва своевременно от служители на Министерството и е напълно актуална.

Подцел 1.2 Повишаване на ефективността на функциониране и подобряване на взаимодействието между институциите и организациите на национално, областно и общинско ниво (държавен и частен сектор), отговорни за развитието на туризма

Повишаване на ефективността на функциониране на Националния съвет по туризъм (НСТ)

През 2018 г. се проведеха две изнесени заседания на Националния съвет по туризъм. Още от създаването на Министерство на туризма се наложи модела на провеждане на повече от едно заседание годишно, обикновено 2 или 3, в рамките на които се обсъждат основни теми за развитието на туризма и политиките на Министерството в това отношение като например се приема Годишната програма за национална туристическа реклама за следващата година. Освен това моделът на изнесени заседания показва по-висока ефективност и допринася за по-успешната работа на съвета.

Всички протоколи от проведените до момента заседания на Националния съвет по туризъм се публикуват на официалната интернет страница на Министерство на туризма.

Повишаване на ефективността на функциониране на Междуправителния съвет за кадрите в туризма

Ежегодно Междуправителният съвет за кадрите в туризма приема годишна програма за своите заседания и провежда обсъждания и дискусии по актуални въпроси. Също така, от 2018 г., съгласно свое решение, членовете на Съвета предоставят на Министерство на туризма в оперативен порядък експертни становища по въпроси от тяхната компетенция във връзка с кадрите в туризма.

През 2018 г. едно от трите проведени заседания се състоя в гр. Русе в рамките на международното туристическо изложение „Уикенд туризъм“ по покана на кмета на Общината. Министерството на туризма планира да проведе и други изнесени заседания.

Повишаване на ефективността на взаимодействието на областно и общинско ниво

Министерството на туризма провежда непрекъснато срещи със заинтересованите страни от сектор туризъм, където се обсъждат проблемите на бранша, които най-често се организират по места. Така по време на посещенията на министъра на туризма или друг представител на ведомството на събития и организирани срещи се поставят въпроси за развитието на туризма и срещани трудности в съответната община. По този начин се постига пряк контакт с лицата и се набелязват мерки за решаване на проблемите отнесени към туризма в конкретното населено място.

Подцел 1.3 Подобряване на взаимоотношенията на международно ниво

Инициране и участие в инициативи на Световната организация по туризъм (UNWTO) в полза на българския бизнес

През 2017 г. и 2018 г. Министерството участва в различни инициативи на Световната организация по туризъм към ООН (UNWTO): конференции, форуми кръгли маси.

През 2017 г. Министерството на туризма и UNWTO организираха съвместно в гр. София Втория международен семинар „По Западния път на коприната“. Събитието представи възможностите за туризъм в страните от Пътя на коприната и възможностите за задълбочаване на сътрудничеството на страните от програмата „По пътя на коприната“ на .

През 2018 г. Министерството на туризма и UNWTO организираха съвместно втория „Международен конгрес на световните цивилизации и историческите маршрути“. Събитието адресира възможните варианти, чрез които световните цивилизации могат да бъдат „върнати към живот“ чрез туризъм, и по-точно чрез мрежата, развита около историческите маршрути. Конгресът изследва как туризмът по тези маршрути може да играе водеща роля за създаването на нови социално-икономически възможности за развитието на местно, регионално и национално ниво, като в същото време материалното и нематериалното древно наследство бива опазвано и популяризирано.

Министерството на туризма участва активно и в изготвянето на Глобалния кодекс за етика в туризма.

Инициране и участие в инициативи на Световния съвет за пътувания и туризъм (WTTC)

През месец април 2018 г. Министерството на туризма участва в 18-тата среща на Световния съвет за пътувания и туризъм (WTTC). На събитието бяха представени инициативите на България, свързани с насърчаването на туризма в отделните региони на страната, създадените 8 тематични маршрута, обобщаващи над 150 културни обекта в повече от 70 места в България и възможностите за популяризирането на дестинациите, като шанс за местните общности за осигуряване на заетост в дадените региони и за създаване на социално-икономическа стабилност и ефективен механизъм за повишаване на конкурентоспособността в сектора.

Инициране и участие в инициативи на Европейската туристическа комисия (ETC) за маркетинг на българския туризъм

През 2017 и 2018 г. Министерството на туризма участва в редица мероприятия и инициативи на ЕТК. В съвместна кампания на Global Tourism Economy Forum, Макао (октомври) и ЕТК Министерството участва с текстови, снимков и видео материали в брошурата на изложението, в промо видео, включващо страните от 16+1 и представено на форума през 2017 г., в съвместна кампания в социалните мрежи.

През 2017 и 2018 г. Министерството на туризма участва в Общите събрания и срещите на Групата по Маркетинг на ЕТК.

Министерството на туризма регулярно изпраща информация за електронното списание на ЕТК и информация за културни събития в България във връзка с кампания на ЕТК на далечни пазари.

Инициране и участие в инициативи на Организацията за Черноморско икономическо сътрудничество

През 2017 г. и 2018 г. Република България бе страна координатор на работна група „Сътрудничество в туризма“ на Организацията за Черноморско икономическо сътрудничество. Функциите на координатор на работната група бяха изпълнявани от Министерството на туризма. По време на своя мандат, който започна на 01.07.2016 г. и приключи на 30.06.2018 г. страната ни работи в посока промотиране на Черноморския регион като водеща туристическа дестинация в световен мащаб, насърчаване на устойчивото развитие на туризма, разработване и имплементиране на проекти и програми в областта на морския, зимния, културния, винения и гастрономическия и спа туризъм. За мандатния период Министерството на туризма организира 3 заседания на работната група и Среща на министрите с ресор туризма на страните-членки на ЧИС на 14.06.2018 г. отново във Варна. На Среща на министрите с ресор туризъм бе приета съвместна декларация на министрите на туризма, която задълбочи сътрудничеството

между държавите-членки в областта на туризма и зададе насоката на развитието на туризма в Черноморския регион за следващите две-три години.

Инициране и участие в инициативи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

През 2017 г. и 2018 г. Министерството на туризма работи активно в рамките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. В периода 02-04 октомври 2017 г. Министерството на туризма бе представено на Среца на високо равнище на ОИСР относно политиките в областта на туризма за устойчив и приобщаващ растеж, както и на 100-та сесия на Комитета по туризъм на ОИСР в гр. Париж, Франция. На среща бе обсъдено как големите ключови тенденции ще променят основно сферата на туризма през следващите години, как страните биха реагирали на дългосрочните предизвикателства и възможности, които те представляват, както и възможностите за по-ефективно използване на качествените инвестиции за устойчив и приобщаващ туризъм.

През 2018 г. Министерството на туризма участва в 101-та сесия на Комитета по туризъм на ОИСР, където бе обсъдено темата за дигитализацията в сферата на туризма се превръща в приоритетна за Комитета за 2018 г., като акцента бе поставен върху споделената икономика и развитието на дигиталните умения на работещите в туристическия сектор.

Развитие на партньорства на основа договорни отношения с държавните органи за управление на туризма; учредяване на двустранни работни групи по туризъм

През 2017 и 2018 г. Министерството на туризма работи в посока задълбочаване на двустранните отношения с редица държави и публично-частни организации, като в резултат бях подписани меморандуми и протоколи за сътрудничество.

През месец октомври 2017 г. беше подписан Меморандум за намерения между Министерство на туризма на Република България и Уралската асоциация по туризъм за сътрудничество в сферата на туризма, гостоприемството и инвестициите в областта на туризма.

През месец ноември 2017 г. бе подписан протокол за намерение за сътрудничество между Министерството на туризма на България и Министерство на икономиката на Република Македония.

През месец юни 2018 г. бе подписано на Споразумение за сътрудничество между Министерството на туризма на Република България и ACN Worldwide Ltd. с цел продължаване на сътрудничеството между двете страни и продължаване на функционирането на български туристически информационен център в Шанхай, Китай.

През месец август 2018 г. Министерството на туризма на Република България и Бизнес асоциация „Япония – Югоизточна Европа“ сключиха споразумение за сътрудничество с което се регламентира продължаване на дейността на Български туристически информационен център в гр. Токио, Япония.

През месец септември 2018 г. Министерството на туризма на Република България и Министерството на туризма на Република Индия подписаха Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на туризма.

През месец септември 2018 г. Министерството на туризма подписа Споразумение за сътрудничество с Български център за развитие, инвестиции и туризъм, с цел популяризиране на България като туристическа дестинация на китайския туристически пазар.

През м. ноември 2018 г. Министерството на туризма на България и Министерството на туризма на Кралство Камбоджа подписаха Меморандум за двустранно сътрудничество в областта на туризма.

Сътрудничество на Министерството на туризма с Дипломатическия корпус, акредитиран на територията на България

С цел насърчаване на двустранното сътрудничество и представянето на страната ни като туристическа дестинация, през 2017 и 2018 г. Министерството на туризма работи активно с дипломатическите представителства, акредитирани за Република България. През

2017 и 2018 г. бяха организирани по две работни срещи на министъра на туризма с Дипломатическия корпус всяка година, на които бяха представени постигнатите от България резултати в областта на туризма, поставените цели за следващите погледи и конкретни инициативи за насърчаване на сътрудничество в областта на туризма в международен план.

Министерството на туризма ежегодно организира опознавателни туристически турове за представители на Дипломатическия корпус, които представя туристически възможности на България. През 2017 г. бе организирано посещение в Пловдив, Стара Загора и Казанлък, а през 2018 г. във Велинград.

Съдействие на МТ в партньорство с БСБСПА и ЕСПА за договаряне на здравни услуги между здравните каси в страните от ЕС и балнеологичните центрове в България

През 2017 г. Министерството на туризма и Българският лекарски съюз организираха международна конференция „Медицински и здравен туризъм в България – състояние и възможности за развитие“, в която взеха участие над 20 водещи имена в медицината, както и повече от 100 експерти от сферите на туризма и здравеопазването от България, Австрия, Сърбия, Израел.

Конференцията бе разделена в три основни направления – „Фактори за развитие на медицински и здравен туризъм. Възможности за лечение на чужденци в България“, „Перспективи за създаване на комплексен туристически продукт в областта на медицински и здравен туризъм“ и „Иновации и добри практики в медицинския и здравен туризъм: международната практика“.

В първия панел бяха открити възможностите, които страната ни предлага за привличане на чужденци за лечение в България. Специалисти в областта на ортопедията, неврологията, офталмологията, лицево-челюстаната хирургия, представители от СБР-НК, от Асоциация по физикална медицина и рехабилитация, от Българска асоциация по геомедицина и геотерапия, представители на големи спа центрове и туроператорски фирми и др., поставиха страната ни като конкурент на останалите западноевропейски държави по отношение на медицинските услуги и рехабилитационни терапии. Като основен позитив на българското здравеопазване се очерта лесният достъп до медицински услуги, както и високото професионално ниво на специалистите у нас.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. РАЗВИТИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБЕН ТУРИСТИЧЕСКИ СЕКТОР

Решаващ фактор за развитието на устойчив туризъм на национално ниво е наличието на устойчиво развиващи се и конкурентоспособни туристически предприятия, работещи в съответствие с актуалните световни тенденции. Целенасочената държавна политика за стимулиране на развитието на туристическия бизнес, в допълнение към усилията за постигане на благоприятна околна и бизнес среда, е предпоставка за повишаване на качеството на предлагания туристически продукт и доброто представяне на България като туристическа дестинация.

Провеждане на пазарни проучвания за МСП в туризма. Предоставяне на подкрепа на МСП за участие в международни събития и изложения.

Заложените мерки се изпълняват, чрез сключеният от Министерство на туризма договор по проект BG16RFOP002-2.010-0002 „Повишаване на капацитета на МСП в сектор туризъм чрез оказване на подкрепа за създаване и функциониране на Организациите за Управление на Туристическите Райони“, финансиран по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

Етапа на изпълнение на дейностите по същия е подробно описан в рамките на отчитането на стратегическа цел 3 от настоящия доклад.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3. УСПЕШНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ НА БЪЛГАРИЯ НА СВЕТОВНИЯ ТУРИСТИЧЕСКИ ПАЗАР

Сложната международна обстановка осигурява предимства на България като туристическа дестинация от гледна точка на нейната относителна сигурност, безопасност и политическа стабилност. Членството ѝ в ЕС и възможността за свободно придвижване също я поставят в добри позиции, особено по отношение на пътувания в рамките на Съюза. България трябва да бъде наложена на световния туристически пазар като разпознаваема и предпочитана, сигурна, национално идентична дестинация с имидж, базиран на съхранени, автентични и социализирани природни и културни забележителности и отлично съотношение между цена и качество на туристическия продукт.

Подцел 3.1 Подобряване на управлението на маркетинга на дестинацията

Разработка и усъвършенстване на стратегически документи

Министерство на туризма подготви процедура за изработка на техническа спецификация за единна креатив концепция и рекламни материали за реализиране на интегрирани рекламни кампании за бранд България.

Предстои да бъде обявена през 2019 г.

През 2018 имаме достъп до Уеб базирана платформа, представяща статистически данни и анализи на дигиталното поведение на потребители, търсещи ключова дума „България“ в интернет пространството.

Подобряване на функционирането на ТИЦ в страната и в чужбина

През 2018 г., в рамките на Международно туристически изложение „Културен туризъм“ – Велико Търново, се проведе Национална среща на туристическите информационни центрове, където се дискутираха теми като:

- Сертифициране на ТИЦ. Основни положения, залегнали в Наредба № 2 за единните стандарти и за организацията на дейността на туристическите информационни центрове (ТИЦ) и националната мрежа на туристическите информационни центрове.
- Основни моменти от проведени проверки на място на информационни центрове.
- Правно-административни форми за организация на дейността на ТИЦ.
- Добри практики от дейността на ТИЦ в България.

Във връзка с дейността на ТИЦ в чужбина следва да се има предвид, че през месец юни 2018 г. бе подписано на Споразумение за сътрудничество между Министерството на туризма на Република България и ACN Worldwide Ltd. с цел продължаване на функционирането на български туристически информационен център в Шанхай, Китай, както и с споразумение за сътрудничество с Бизнес асоциация „Япония – Югоизточна Европа“, с което се регламентира продължаване на дейността на Български туристически информационен център в гр. Токио, Япония.

Подцел 3.2 Развитие на туристическите продукти за подобряване на преживяването на туристите в дестинацията

Усъвършенстване на доминиращите и приоритетните туристически продукти

Създадени са 12 винени- кулинарни дестинации част от проекта „Сподели България“. Проектът е съвместен между Министерството на туризма и Министерството на земеделието, храните и горите. Броят на дестинациите е избран, за да отговаря на броя на месеците в годината. Те са разположени на територията на цялата страна и включват 55 общини, близо 120 туристически обекта, 55 общини, над 80 характерни храни и 12 традиционни вина. В помощ на проекта има и запазена марка „Сподели България“.

Разработени са 7 балнео и СПА дестинации обхващащи 60 населени места в цялата страна. Проектите преминаха обществени обсъждания из страната, надградени са на база предложенията на бизнеса и местните власти и са изготвени интерактивни карти.

През месец декември 2018 г. Министерство на туризма публикува обявление за обществена поръчка с предмет „Разработване на продуктови анализи и планове за развитие на културния и на здравния туризъм за периода 2020-2025 г.“.

Целта на обществената поръчка е да подкрепи развитието на специализираните видове туризъм чрез осигуряването на подробна, надеждна и актуална информация за тяхното развитие, пазарите и конкурентните предимства на всеки продукт.

Това следва да бъде постигнато като се разработят продуктов анализ и план за развитие на културния туризъм, както и продуктов анализ и план за развитие на здравния туризъм, така че документите да:

- Представяват структурирана рамка за развитието на съответния приоритетен туристически продукт;
- Отправят препоръки за действията на компетентния държавен орган (Министерството на туризма) по отношение на планирането и позиционирането на съответния приоритетен туристически продукт;
- Да служат като основа за насочване и координиране на действията на всички заинтересовани страни, в подкрепа на развитието на съответния приоритетен туристически продукт.

Изпълнението на обявената поръчка ще бъде през 2019 г.

Подцел 3.3 Ценово препозициониране на дестинацията

Развитие на партньорства с световни туристически концерни за привличане на туристическите им марки от по-висок клас в България

Министерството на туризма работи усилено за привличане на инвеститори в сектора и световни брандове от най-висок клас хотелски вериги като Four Seasons, индийската Taj и други. През 2018 г. световни вериги като Hyatt и Marriott вече изграждат няколко нови луксозни обекта в София и предстои да насочат вниманието си към Черноморието и вътрешността на страната.

Подцел 3.4 Подобряване на промотирането на дестинацията

Редизайн на щандовете на България в съответствие с националната бранд стратегия и бранд стратегиите на туристическите райони

Министерство на туризма планира да проведе Конкурс за проект съгласно чл. 18, ал. 1, т. 11 от ЗОП за “Идеен проект за нова визия на националните щандове“, като към момента туристическите фирми, сдружения и общински администрации са позиционирани на информационните и национални щандове по регионален принцип.

Ежегодно съгласно Годишната програма за национална туристическа реклама Министерството на туризма организира 5 /пет/ национални щанда на следните международни туристически изложения в Лондон WTM, Берлин ITB, Москва, ITM, MITT, Киев, UITT. Участниците на българските национални щандове са подредени на регионален принцип.

Изработка на методология и провеждане на проучвания за оценка на ефектите от участията на дестинацията в туристически изложения и борси и оптимизация на участията

На основание чл. 6, т. 3 от Закона за туризма, министърът на туризма утвърждава Годишна програма за национална туристическа реклама. Българският туристически бранш предлага на кои международни и български изложения да участва и на тази база се взима решение за участие. Министерство на туризма анализира получените заявления за участие на международни туристически изложения и заявления интерес и при участие на по-малко от 3 туристически фирми или общински администрации дадено изложение не се организира.

Планиране и осъществяване на рекламno-информационни кампании за привличане на туристи, насочени към външни пазари (вкл. към пазари, които генерират посещения целогодишно)

Министерство на туризма обяви през 2017 г. обществена поръчка "Осъществяване на интегрирани комуникационни кампании на целеви пазари" със следните обособени позиции: Обособена позиция № 1: „Осъществяване на комуникационна кампания на пазар Германия“; Обособена позиция № 2: „Осъществяване на комуникационна кампания на пазар Великобритания“; Обособена позиция № 3: „Осъществяване на комуникационна кампания на пазар Русия, Украйна, Беларус и Молдова“; Обособена позиция № 4: „Осъществяване на комуникационна кампания на пазар Гърция, Сърбия, Македония, Румъния и Турция“; Обособена позиция № 5: „Осъществяване на комуникационна кампания на пазар Полша, Чехия, Словакия и Унгария“; Обособена позиция № 6: „Осъществяване на комуникационна кампания на пазар Франция“. Към момента горесцитираните кампании се осъществяват, като акцентът е върху основните продукти зимни и летни почивки, съчетани със специализирани форми на туризъм като културно-познавателни обиколки, балнео и спа, вино и кухня, еко и селски и др. Периодите и темите, които ще бъдат промотирани, са избрани на база на анализи за потребителите на всеки от пазарите. Кампаниите стартираха през есента на 2018 г. и ще продължат до април-май 2019. Бюджетът на кампаниите е в размер на 7 826 140.96 лева с ДДС

През 2017 г. и 2018 г. Министерство на туризма на Република България проведе международни кампании в телевизионните и дигитални канали на водещите глобални медии CNN, Euronews, BBC, Eurosport, National Geographic и Travel Channel в над 50 държави от целеви и перспективни пазари в страните от регион EMEA (Европа, Африка, Азия).

В телевизионните мрежи на медиите са излъчени рекламни 30-секундни клипове, 60-секундни журналистически видеа в мрежата на CNN, два журналистически клипа (Spotlight) на тема Икономика и Туризм в телевизионната мрежа на Euronews. Дигиталната реклама включва широко разнообразие от формати: публикуване на статии, инфорграфики, Spotlight видеа в сайта на Euronews, създаване на специален онлайн хъб от BBC, публикации в социалните мрежи, дигитални видео материали, банери и други.

Избраните партньори за проведените в последните 2 години телевизионни и дигитални кампании са световни лидери на медийния пазар, в т.ч. новинарски и специализирани комуникационно-информационни канали.

Планиране и осъществяване на рекламно-информационни кампании за стимулиране на пътуванията на българите в страната

През 2017 г. и 2018 г. бе осъществена националната 360 градусова кампания „Неочаквана ваканция“ с цел насърчаване на вътрешния туризъм. Кампанията мотивира туристите в България да осъществят минимум три последователни нощувки в страната, които да регистрират на сайта www.neochakvanavakancia.bg, за да участват в томбола с награди. Периодът на кампанията е тактически избран извън силен летен и зимен сезон. Кампанията бе разгърната в следните комуникационни канали: телевизия, радио и онлайн.

Общо бюджетът за 2017 г. и 2018 г. е в размер на 2 695 142.38 с ДДС

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4. БАЛАНСИРАНО РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ РАЙОНИ

Във връзка с изпълнение на заложените мерки и дейности с оглед постигането на настоящата стратегическа цел на 23 май 2018 г. Министерство на туризма сключи договор по проект BG16RFOP002-2.010-0002 „Повишаване на капацитета на МСП в сектор туризъм чрез оказване на подкрепа за създаване и функциониране на Организациите за Управление на Туристическите Райони“, финансиран по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

Проектът е в обхвата на отпуснатата за Министерство на туризма безвъзмездна финансова помощ по процедура чрез директно предоставяне BG16RFOP002-2.010 „Предоставяне на институционална подкрепа на Министерство на туризма за дейности, свързани с повишаване капацитета на МСП в областта на туризма“, чийто общ размер е 9 779 150 лева, от които 85% или 8 312 277,50 са осигурени от ЕФРР, а останалите 15% или 1 466 872, 50 лева са национално съфинансиране.

Стойността на проекта е 5 052 041,08 лв. Срокът му за изпълнение е 36 месеца.

Целта на проекта е повишаване конкурентоспособността на малките и средни предприятия за устойчиво развитие на туризма посредством институционална подкрепа

за създаване и функциониране на Организациите за управление на туристическите райони (ОУТР) в деветте туристически района в България.

Предвидените дейности по проекта са следните:

Дейност 1: Подготовка на Документации и възлагане на дейности по Закона за обществените поръчки.

Дейност 2: Подготовка за изграждане и функциониране на ОУТР

В резултат на тази дейност ще се положат основите за изграждане на административното тяло и капацитета на всяко ОУТР, като Министерство на туризма ще подпомогне учредяването и функционирането на ОУТР чрез изпълнение на следните поддейности:

2.1 Разработване на Методика за организация на работата на всички ОУТР, което включва изготвяне на оперативен наръчник (наръчник за дейността) на ОУТР;

2.2 Подготовка и провеждане на разяснителна кампания;

2.3.Разработване и изпълнение на програма за развитие на капацитета на ОУТР, в рамките на която ще бъде извършен анализ на нуждите от обучение за членовете и служителите на ОУТР. На базата на извършения анализ за развитие на капацитета на всяко едно ОУТР ще се проведат обучения за оперативния персонал, органите на управление, представители/служители на членовете на ОУТР.

2.4. Подпомагане създаването и функционирането на ОУТР чрез наемане на 9 външни експерти – по 1 за всяко ОУТР.

Дейност 3: Разкриване на офиси на ОУТР в 9 туристически района и закупуване на оборудване

Дейност 4: Разработване и прилагане на стратегически документи за развитието на туристическите райони

В тази връзка се предвиждат следните поддейности:

4.1. Извършване на маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток в отделните райони и извършване на анализи и прогнози за туристическото развитие

4.2. Разработване на маркетингови стратегии за деветте туристически района и един комуникационен план с приложения за всеки туристически регион

4.3 Разработване на критерии за подбор на специализирани борси, изложения, туристически събития, B2B срещи, форуми и др. за участие на представители, МСП в туризма и туристически сдружения

Дейност 5: Организиране участието на МСП в национални и международни борси, туристически събития и изложения, B2B срещи, форуми и др.

Изпълнението на дейност 5 включва следните поддейности:

5.1 Разработване, издаване и разпространение на рекламни материали и рекламни видео клипове за всеки един от деветте туристически района.

5.2. Участия в национални и международни борси, туристически събития и изложения, B2B срещи, форуми и др.

Дейност 6: Организация и управление на проекта

През 2018 г. е постигнато следното с оглед изпълнението на проекта:

- Провеждане на разяснителна кампания за учредените и неучредените ОУТР

Представители на екипа са участвали на следните събития: годишно Общо събрание на ОУТР „Родопи“ на 29.06.2018 г. в гр. Чепеларе; на 19 и 20 юли 2018 г. в дискуссионен форум в еко хотел Здравец на ОУТР Тракия; на 15.08.2018 г. в Учредителен комитет на ОУТР „Долина на розите“; на 10.10.2018 г. в информационна среща на ОУТР Старопланински в гр. Велико Търново; на 10.10.2018 г. информационен ден в гр. Благоевград за ОУТР Рило-Пирински; на 23.10.2018 г. и 30.10.2018 г. информационни дни в гр. Видин и гр. Русе за ОУТР Дунавски; на 19.09.2018 г. в Учредително събрание на ОУТР Тракийски в гр. Пловдив; на 16.11.18 г. в информационна среща на ОУТР Софийски в гр. София.

- На 21.08.2018 г. е сключен договор за изготвяне на технически спецификации с предмет „Консултантска услуга за разработване на 2 (два) броя технически спецификации“ за „Разработване на Методика за организация на работата на ОУТР и разработване и изпълнение на Програма за развитие на капацитета на ОУТР“ и „Разработване и прилагане на стратегически документи за развитието на туристическите райони“. Изпълнителят е изготвил и представил финални варианти на технически спецификации, подписан е приемо-предавателния протокол за приемане на работата.

- По обществена поръчка с предмет: Избор на девет външни експерти - изпълнители за подпомагане на Организациите за управление на туристическите райони по проект BG16RFOP002-2.010-0002 с девет обособени позиции“ – Избрани са изпълнители за 5 обособени позиции, изтече срокът за обжалване на решението за избор на изпълнители. С избраните външни експерти предстои сключване на договор.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изминалата 2018 г. беше поредната изключително успешна година за българския туризъм. България бе посетена от над 9.2 млн. чуждестранни туристи, което е най-високият резултат откакто се води статистика за туризма у нас. Ръстът, който се отчита, е 4,4% спрямо година по-рано.

Пазар номер едно за входящ туризъм през миналата година е Румъния. Посещенията от северната ни съседка са над 1,377 млн. и отчитат нарастване от 20,9 на сто в сравнение с 2017 г. Гърция и Германия са съответно на втора и трета позиция сред топ пазарите. Визитите от Гърция надхвърлят 1,116 млн., а от Германия са повече от 850 хил.

Чуждестранните посещения от Турция са повече от 625 хил., като страната се нарежда на 4-то място сред водещите пазари за входящ туризъм у нас. На 5-а позиция е Македония с близо 560 хил. визити, а веднага след нея се подрежда Русия – с над 511 хил. посещения.

През 2018 г. пътуванията от Полша надвишават 425 хил., отчитайки нарастване от 7,9%. Пазар Сърбия е на 8-а позиция, достигайки над 421 хил. визити, с ръст от 7 на сто. Посещенията от Великобритания са близо 390 хил., като се увеличават с 15,2% спрямо година по-рано. Украйна е 10-и пазар през миналата година с над 379 хил. визити и ръст от 24,4 на сто спрямо предходната година. Посещенията от редица други страни също отчитат нарастване. Пътуванията от Израел нарастват със 17,3 на сто, тези от Молдова – 11,3%, от Чехия се увеличават с 6 на сто, а от Франция с 3,3%.

За първи път чуждестранните туристически посещения у нас преминават 9 млн. и надграждат рекордните нива от предходните две години.

Всички тези цифри показват, че политиката, която води Министерство на туризма с оглед развитието на сектора са в правилната посока и все по-осезаемо се отчитат положителните резултати от нея.

Всички тези данни и постигнати резултати са стимул и отправна точка за още по-активна политика и предприемане на действия от страна на Министерството с оглед постигане на очертаната от Актуализираната Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България (НСУРТРБ) 2014-2030 г. визия на България, а именно превръщането ѝ в предпочитана дестинация за устойчив туризъм в четири сезона.